

V Bruseli 10. apríla 2024
(OR. en, hr, hu, pl)

Medziinštitucionálny spis:
2021/0426(COD)

8083/24
ADD 1 REV 2

CODEC 871
ENER 152
ENV 351
TRANS 174
ECOFIN 347
RECH 131

POZNÁMKA K BODU I/A

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Návrh SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o energetickej hospodárnosti budov (prepracované znenie) (prvé čítanie) – prijatie legislatívneho aktu = vyhlásenia

Vyhlásenie Chorvátska

Chorvátska republika je naďalej odhodlaná plniť ciele na dosiahnutie klimatickej neutrality bez toho, aby boli dotknuté ambície stanovené v legislatívnom návrhu. Víťame začlenenie ustanovení týkajúcich sa obnovy budov poškodených prírodnými katastrofami, ktoré sú pre Chorvátsku republiku mimoriadne dôležité z dôvodu obnovy po zemetraseniach v roku 2020.

Stále však máme veľké výhrady ku konečnému zneniu návrhu a nie sme presvedčení, že sa návrhom prepracovaného znenia smernice o energetickej hospodárnosti budov zabezpečí primerané plnenie stanovených ambiciózných cieľov, a preto sa pri prijímaní aktu zdržiavame hlasovania.

Chorvátska republika sa domnieva, že v prepracovanom znení smernice o energetickej hospodárnosti budov by sa malo jasne uviesť, že cieľom tejto smernice je dosiahnuť dekarbonizovaný vnútroštátny fond budov v záujme toho, aby sa do roku 2050 dosiahol fond budov s nulovými emisiami, keďže nebude možné obnoviť všetky budovy na úroveň budov s nulovými emisiami, pretože v prípade niektorých budov nie je dosiahnutie takejto úrovne technicky možné alebo realizovateľné z ekonomických dôvodov. Dosiahnutie úrovne budov s nulovými emisiami by malo byť orientačným cieľom.

Chceli by sme zdôrazniť, že nespochybňujeme ambície stanovené pre minimálne normy energetickej hospodárnosti pre nebytové budovy. Prepracované znenie smernice o energetickej hospodárnosti budov obsahuje ustanovenia o obnove budov poškodených prírodnými katastrofami, vďaka ktorým sa plnenie povinností podľa článku 9 ods. 1 stane pre Chorvátsku republiku prijateľnejšie, než by to bolo v rámci všeobecného smerovania. Týmito ustanoveniami sa zároveň členským štátom postihnutým prírodnými katastrofami v budúcnosti poskytne flexibilný prístup. Chorvátska republika však stále nepovažuje celkový systém podpory energetickej obnovy nebytových budov uvedený v článku 9 ods. 1 prostredníctvom minimálnych noriem energetickej hospodárnosti budov za primeraný a niektoré prvky konečného návrhu nie sú funkčné ani pragmatické.

Chorvátska republika systematicky presadzovala zavedenie alternatívneho prístupu k minimálnym normám energetickej hospodárnosti pre nebytové budovy (podľa zásad trajektórie pre obnovu bytových budov), ktorý by umožnil, aby sa priority obnovy vo významnej miere prispôbili vnútroštátnym okolnostiam, a to bez zníženia ambicióznosti návrhu.

Chceli by sme tiež zdôrazniť, že vymedzenie pojmu „hlbková obnova“ v článku 2 nie je jasne založená na úspore energie a že umožňuje výhodné podmienky financovania obnov, ktoré v skutočnosti nie sú hlbkovými obnovami.

Chorvátska republika môže podporiť ustanovenia článku 14 o udržateľnej mobilite v prípade nových budov, domnieva sa však, že ustanovenia týkajúce sa existujúcich budov sú príliš náročné a ťažko vykonateľné.

Vyhlásenie Maďarska

Maďarsko podporuje prechod ku klimatickej neutralite a je odhodlané prijať na tento účel účinné opatrenia, pri ktorých sa zohľadní hospodárska a sociálna uskutočniteľnosť a zaistí bezpečnosť dodávok energie a cenová dostupnosť energie.

Zároveň nás však znepokojuje povinnosť inštalovať solárnu energiu v budovách, zákaz dotácií na kotly na zemný plyn a ciele na zníženie spotreby energie v bytových budovách s krátkymi lehotami. Domnievame sa, že ustanovenia smernice budú pre Maďarsko predstavovať neprimerané hospodárske a sociálne zaťaženie, že ciele nemožno realizovať nákladovo efektívnym spôsobom a že nemožno dodržať stanovené lehoty.

Chceli by sme poukázať na to, že zrýchlená dekarbonizácia fondu budov do roku 2040 si bude vyžadovať náležité zohľadnenie špecifik a rôznych východiskových pozícií členských štátov.

Vzhľadom na uvedené obavy Maďarsko nemôže podporiť konečné kompromisné znenie.

Vyhlásenie Malty

Malta je naďalej plne odhodlaná dosiahnuť ambície Únie v oblasti klímy a energetiky. Malta je presvedčená, že spoluzákonodarcovia dosiahli v prepracovanom znení smernice o energetickej hospodárnosti budov najlepší možný kompromis, a preto podporuje jeho prijatie.

Zároveň však poznamenáva, že vykonávanie smernice v záujme dosiahnutia dohodnutých cieľov prinesie niekoľko výziev, a to nielen technickej a ekonomickej povahy. Bude veľmi ťažké obnoviť všetky budovy tak, aby spĺňali normy budov s nulovými emisiami. Technická uskutočniteľnosť a ekonomická životaschopnosť v prípade určitých typov budov vrátane napríklad hotelov, domovov pre starších ľudí a stredne vysokých až vysokých budov je veľmi nízka, a to aj pri maximálnych nákladovo optimálnych investíciách do opatrení v oblasti energetickej efektívnosti.

Zavedenie povinnej inštalácie solárnych obnoviteľných zdrojov energie na všetkých existujúcich nebytových zariadeniach bude mať vplyv aj na právne a plánovacie požiadavky, čo môže viesť k obmedzeniam, pokiaľ ide o miesto, kde ich možno nainštalovať vzhľadom na otázky vlastníctva, využívania vzdušného priestoru, ako aj hustoty zástavby, čo predstavuje v chránených mestských oblastiach osobitný problém.

Vyhlásenie Poľska

Poľská republika súhlasí s tým, že energetická efektívnosť vrátane zlepšenia energetickej hospodárnosti budov má zásadný význam ako nástroj na dosiahnutie cieľov zníženia emisií, zlepšenie bezpečnosti dodávok energie, zníženie závislosti Európskej únie na dovoze palív a ochranu koncových odberateľov.

Poľsko oceňuje konštruktívny prístup všetkých strán, ktoré sa zapojili do rokovaní o smernici s cieľom nájsť realistejšie riešenia. Počas týchto rokovaní sa diskusia o ustanoveniach týkajúcich sa centralizovaného zásobovania teplom, použitých vymedzeniach a plánovaných požiadavkách na budovy odklonila od počiatočných reštriktívnejších riešení, ktoré boli pre Poľsko neprijateľné. Poľsko oceňuje kompromisy, ktoré sa dosiahli, pričom sa zohľadnila technická uskutočniteľnosť a ekonomická životaschopnosť.

Poľsko však zároveň vidí vysoké riziko spojené s plnením cieľov stanovených v novej smernici o energetickej hospodárnosti budov, najmä pokiaľ ide o modernizáciu budov v širšom zmysle. Poľsko zastáva názor, že je potrebné zdôrazniť, že navrhované celkové úrovne ambícií nezohľadňujú ich uskutočniteľnosť ani súčasnú hospodársku krízu, počas ktorej by sa energetická efektívnosť mala v prvom rade realizovať pomocou nákladovo najefektívnejších opatrení. Poľská republika vo svojich stanoviskách opakovane zdôraznila, že príliš vysoké ciele, ktoré nezohľadňujú individuálne charakteristiky hospodárstiev členských štátov, môžu mať v konečnom dôsledku negatívne hospodárske dôsledky.

Poľsko sa preto domnieva, že dohodnuté ciele a opatrenia, ktoré sa majú prijať na ich dosiahnutie, presahujú mieru uskutočniteľnosti a je takmer nemožné ich dosiahnuť vzhľadom na vnútroštátne okolnosti Poľska, štruktúru jeho hospodárstva, jeho energetickú bilanciu a možnosti, ktoré majú k dispozícii jeho komunity. Sme presvedčení, že je nemožné splniť nové ciele v oblasti úspor energie nákladovo efektívnym spôsobom (nieť pochýb o tom, že finančná pomoc z európskych fondov bude pri dosahovaní týchto cieľov veľkou pomocou, nepodarí sa tým však odstrániť riziká, pokiaľ ide o dostupnosť stavebných materiálov, manuálnych pracovníkov a zvyšovanie cien, ktoré sú výsledkom povinných modernizačných programov).

Poľsko však vynaloží maximálne úsilie na dosiahnutie cieľov v oblasti úspor energie, pričom sa bude prísne držať pozície, že prijaté opatrenia nesmú ohroziť živobytie a blahobyt domácností a podnikov.

Vyhlásenie Slovenska

Slovenská republika týmto vyhlásením oznamuje, že sa zdržiava hlasovania o prepracovanom znení smernice o energetickej hospodárnosti budov.

Slovenská republika uznáva význam smernice o energetickej hospodárnosti budov v procese dekarbonizácie fondu budov do roku 2050 a potrebu urýchliť sociálne spravodlivú a nákladovo efektívnu obnovu zabezpečujúcu životnú úroveň občanov.

Slovenská republika sa však domnieva, že úroveň ambícií trajektórie stanovenej v článku 9 smernice o energetickej hospodárnosti budov (prepracované znenie) je príliš vysoká, pokiaľ ide o tempo a lehoty, a to najmä v prípade fondu bytových budov, keďže v ňom prevládajú budovy obývané vlastníckmi. Takáto úroveň ambícií môže mať vážne sociálne dôsledky. Slovensko je proti neprimeraným požiadavkám na obnovu spojeným so sankčným systémom pre vlastníkov budov nimi obývaných.

Slovenská republika má vážne obavy z plánovaného postupného vyradovania kotlov na fosílné palivá do roku 2040 v domácnostiach vzhľadom na potrebu zabezpečiť dodávky energie na vykurovanie domácností.

Slovenská republika dôrazne podporuje rovnaký prístup k zavádzaniu všetkých dostupných technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov v budovách.

Slovenská republika vyvinie ešte väčšie úsilie na mobilizáciu finančných zdrojov vlastníkov budov nimi obývaných a ich motivácie realizovať energetickú obnovu pri súčasnom rešpektovaní základných práv.

Vyhlásenie Švédska

Budovy zohrávajú dôležitú úlohu v rámci energetických systémov, a tým aj pri energetickej transformácii. Švédsko víta ambíciu zlepšiť energetickú hospodárnosť budov v EÚ, aby toto odvetvie prispelo k dlhodobému cieľu dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050.

Počas rokovaní Švédsko namietalo proti príliš podrobným požiadavkám bez toho, aby sa dostatočne zohľadnili rôzne vnútroštátne podmienky. Takýto prístup by bol nielen nákladovo neefektívny, ale mohol by viesť k ďalekosiahlym a nevyžiadaným hospodárskym dôsledkom pre jednotlivé domácnosti a podniky.

Švédsko oceňuje zlepšenia v konečnom znení vrátane možnosti, aby členské štáty zohľadnili včasné úsilie a už aj tak nízky fosílny podiel na spotrebe energie v bytových budovách podľa článku 9 ods. 2.

Švédsko vyjadruje poľutovanie nad tým, že ustanovenia o slnečnej energii sú stále nejasné a príliš podrobné. Slnečné žiarenie je vo Švédsku počas zimných mesiacov, keď dochádza k najvyššiemu dopytu po energii, nízke.

Švédsko je plne odhodlané dosiahnuť zelenú transformáciu na vnútroštátnej úrovni aj v rámci EÚ.
